

glotto
logo

Marta Gołębiowska, Nina Matyba

POLSKI

Master level!

Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego

2

universitas

POLSKI

Master level!

Seria wydawnicza „Glotto-Logo” pod redakcją dr hab. Anny Żurek, prof. UW, dyrektora Szkoły Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Uniwersytetu Wrocławskiego, stanowi odpowiedź na wyzwania stojące przed osobami uczącymi języków obcych we współczesnym wielojęzycznym i wielokulturowym świecie. Jej celem jest dostarczenie pogłębionej wiedzy na tematy dotyczące m.in. dwu- i wielojęzyczności, nauczania języków obcych (przede wszystkim języka polskiego jako obcego, drugiego i odziedziczonego) oraz profilaktyki logopedycznej obejmującej rozwój językowy osób bilingwalnych lub polilingwalnych. „Glotto-Logo” zostało podzielone na podserię o charakterze naukowym i dydaktycznym.

Foto. Kaisiaryna Mikhailava

dr hab. Anna Żurek, prof. UW, pracuje na Uniwersytecie Wrocławskim jako badaczka i dydaktyczka, kieruje Szkołą Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców UW, jest pomysłodawczynią serii wydawniczej „Glotto-Logo”, poświęconej zagadnieniom związanym z nauczaniem języka polskiego jako obcego, drugiego, odziedziczonego, a także z wielojęzycznością i logopedią. Jej zainteresowania naukowe obejmują zagadnienia z zakresu: teorii akwizycji języka, bilingwizmu, etykiety językowej, dydaktyki i metodyki języka polskiego jako obcego, komunikacji międzykulturowej oraz edukacji dzieci z doświadczeniem migracyjnym (w tym uchodźczym).

Marta Gołębiowska, Nina Matyba

POLSKI

Master level!

Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego

Materiał dźwiękowy do pobrania ze strony
www.universitas.com.pl

2

Kraków

Publikacja dofinansowana przez Szkołę Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego w ramach serii wydawniczej „Glotta-Logo”

© Copyright by Marta Gołębiowska, Nina Matyba and Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków 2024

ISBN 978-83-242-4026-5
e-ISBN 978-83-242-6770-5
TAiWPN UNIVERSITAS

Recenzja
dr hab. Małgorzata Dawidziak-Kładoczna, prof. UW

Opracowanie redakcyjne
Agnieszka Sabak

Projekt graficzny, skład i łamanie
Pracownia Słowa

Projekt okładki
Paweł Sepielak

Nagrania
Studio Nagraniowe Radia Wrocław ZE2

Lektorzy
Anna Fluder
Monika Maziak
Marek Waligóra
Miłosz Wałkowiecki

Realizator dźwięku
Krzysztof Znamirowski

© Copyright by Szkoła Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców and Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków 2024

www.universitas.com.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żaden fragment niniejszej publikacji nie może być przedrukowany, powielany lub przesyłany w żadnej formie bez uprzedniej zgody autora i wydawców.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means without the prior written consent of the author and the publishers.

WPROWADZENIE

Podręcznik *Polski. Master level!* to kolejne opracowanie dla uczących się języka polskiego jako obcego wydawane w nowo powstałej serii „Glotto-Logo”. Zostało ono napisane z myślą o studentach zagranicznych, którzy podejmują naukę na polskich uczelniach w języku angielskim, jednak codzienna komunikacja – ze względu na kilkuletni pobyt w Polsce – odbywa się w języku kraju tymczasowego zamieszkania.

W tej grupie motywacja do systematycznej nauki języka polskiego jest bardzo różna, stąd też Autorki zdecydowały się na wprowadzenie przydatnego na co dzień słownictwa oraz jak największe zanurzenie w realiach życia studenckiego. W części drugiej pojawiają się dodatkowo wybrane zagadnienia gramatyczne przewidziane dla poziomu elementarnego. Spotkania z językiem polskim podczas lektoratów odbywają się zwykle raz w tygodniu i trwają po 90 minut. Dlatego też obie części *Polski. Master level!* są przeznaczone na 30 godzin – co należy wyraźnie podkreślić – nieintensywnej nauki języka polskiego. To niewiele czasu, by opanować podstawy polszczyzny, nawet tylko na jej komunikacyjnym poziomie.

Mam jednak nadzieję, że dzięki *Polski. Master level!* stanie się to możliwe i przyjemne, czego życzę wszystkim Lektorkom i Lektorom języka polskiego jako obcego uczącym studentów obcojęzycznych.

Oddawana w Państwa ręce publikacja to owoc współpracy Szkoły Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Uniwersytetu Wrocławskiego z Wydawnictwem UNIVERSITAS w ramach serii „Glotto-Logo”, w której ukazują się prace naukowe i dydaktyczne z zakresu językoznawstwa, glottodydaktyki i logopedii. Jej rozwój jest możliwy dzięki zaangażowaniu wielu osób, w tym Auterek i Autorów, którym jestem niezmiernie wdzięczna za pomysłowość, zaangażowanie oraz chęć dzielenia się swoją wiedzą oraz umiejętnościami.

Redaktor naukowy serii
dr hab. Anna Żurek, prof. UWr

OD AUTOREK

Polski. Master level! Cz. 2 to kontynuacja podręcznika stworzonego z myślą o zagranicznych studentach Uniwersytetu Wrocławskiego. Część pierwsza wprowadzała leksykę i frazy niezbędne w sytuacjach komunikacyjnych w życiu codziennym. Część druga koncentruje się wokół zagadnień gramatycznych z poziomu A1 i prezentowaniu ich w sposób funkcjonalny.

Budowa *Polski. Master level! Cz. 2* jest taka sama jak *Polski. Master level! Cz. 1*. Podręcznik składa się z 13 lekcji wprowadzających nowy materiał oraz lekcji powtórzeniowej, przygotowującej do testu po 28 godzinach kursu. Zadania są tak opracowane, by od początku nauki języka oswajać uczących się z zadaniami certyfikatowymi (ćwiczenia na uzupełnianie luk, wybór zdań prawdziwych i fałszywych, test jednokrotnego wyboru itp.). Do każdej lekcji zaproponowane jest zadanie domowe podsumowujące wprowadzony materiał oraz słowniczek. Na końcu podręcznika znajduje się lista kodów QR, które odsyłają do gier utrwalających wprowadzone w trakcie lekcji treści, oraz dyktanda – również dopasowane tematycznie. Ponadto w *Polskim. Master level! Cz. 2* można znaleźć transkrypcje wszystkich nagrań oraz klucz do ćwiczeń, co umożliwia uczącym się samokontrolę i autokorektę.

W trakcie dwudziestu ośmiu godzin lekcyjnych uczący się poznają czas przeszły, teraźniejszy i przyszły złożony, narzędnik liczby pojedynczej i mnogiej oraz biernik liczby pojedynczej. Pola leksykalne dopasowane są do zagadnień gramatycznych, dzięki czemu treści wprowadzane są w sposób naturalny i funkcjonalny. Studenci po zrealizowaniu materiału będą mogli opowiedzieć o preferencjach kulinarnych, swoim typowym dniu, planach na weekend oraz przeszłości.

Chcemy tutaj złożyć podziękowania wszystkim osobom, które pomogły nam na różnych etapach tworzenia podręcznika, pilotowały przygotowane lekcje i udzielały cennych rad. Mamy nadzieję na dalszą efektywną współpracę.

Życzymy owocnej pracy
Marta Gołębiowska
Nina Matyba

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
OD AUTOREK.....	6
Lekcja 1 – Co lubisz robić? Czego nie lubisz robić? Hobby	9
Lekcja 2 – Interesuję się sportem. Mój ulubiony sport to tenis	15
Narzędnik (Instrumental)	17
Lekcja 3 – Jestem studentem.....	20
Lekcja 4 – Wczoraj nie byłem na uczelni	26
Czas przeszły.....	28
Lekcja 5 – Wczoraj jadłem pyszne pierogi.....	33
Czasowniki nieregularne zakończone na -eć.....	34
Lekcja 6 – W weekend mieliśmy dużo wolnego czasu	39
Czas przeszły – liczba mnoga	40
Lekcja 7 – Lubię polski żurek.....	44
Biernik (Accusative)	47
Lekcja 8 – Mam pytanie!	51
Koniugacja -m, -sz.....	52
Lekcja 9 – Lubię spać do południa	58
Koniugacja -ę, -isz/-ę, -ysz.....	58
Lekcja 10 – Piszę esej, a potem gotuję obiad.....	64
Koniugacja -ę, -esz.....	64
Lekcja 11 – O której wracasz do domu?	70
Która godzina?	70
O której...?	72
Lekcja 12 – Jaka jest dzisiaj pogoda?	75
Kiedy? – miesiące	77
Lekcja 13 – W wakacje będę długo spać.....	82
Czas przyszły	83
Lekcja 14 – Powtórzenie	89
EGZAMIN PISEMNY	89
JAK WYGLĄDA EGZAMIN USTNY?	95
TRANSKRYPCJA DYKTAND	100
WARTO WIEDZIEĆ.....	102
TRANSKRYPCJA NAGRAŃ	108
KLUCZ DO ZADAŃ.....	113
KODY QR.....	124

SŁOWNICZEK NA START

	Proszę posłuchać.	<i>Listen.</i>
	Proszę powtórzyć.	<i>Repeat.</i>
	Proszę zaznaczyć.	<i>Tick.</i>
	Proszę napisać.	<i>Write.</i>
	Proszę przeczytać.	<i>Read.</i>
	Proszę porozmawiać z koleżanką lub kolegą.	<i>Talk to your partner.</i>

Proszę wykonać zadanie zgodnie z podanym przykładem.

Proszę znaleźć.

Proszę uzupełnić luki.

Proszę dopasować.

Proszę ułożyć dialog we właściwej kolejności.

Proszę połączyć.

Pytanie formalnie

Pytanie nieformalne

Odpowiedź

Słowniczek

Notatki

Zadanie domowe

Wymowa

Przykład

Do the exercise following the example.

Find.

Complete the gaps.

Match.

Put the dialog in the right order.

Join.

Formal question

Informal question

Answer

Glossary

Notes

Homework

Pronunciation

Example

Lekcja 1

Co lubisz robić? Czego nie lubisz robić? Hobby

1. a) Proszę dopasować frazy do ilustracji.

b) Proszę posłuchać nagrania i sprawdzić swoje odpowiedzi.

02

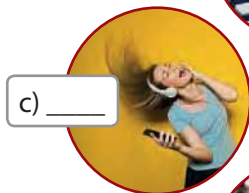
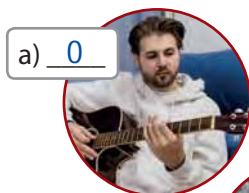
☐ 0 czytać książki	☐ uczyć się języków	☐ spotykać się z kolegami
☐ pływać	☐ słuchać muzyki	☐ robić zakupy
☐ grać na gitarze	☐ grać w tenisa	
☐ oglądać filmy i seriale	☐ śpiewać	
☐ biegać	☐ ćwiczyć na siłowni	
☐ tańczyć	☐ podróżować	
☐ chodzić do biblioteki	☐ imprezować	

	PYTANIE FORMALNE	PYTANIE NIEFORMALNE	ODPOWIEDŹ
♀	Co pani lubi robić?	Co lubisz robić?	Lubię śpiewać i grać na gitarze.
♂	Co pan lubi robić?		
♀	Czego pani nie lubi robić?	Czego nie lubisz robić?	Nie lubię biegać i pływać.
♂	Czego pan nie lubi robić?		

	Co lubisz robić?	Czego nie lubisz robić?	
👍	Lubię czytać książki.	Nie lubię czytać książek.	👎
	Lubię oglądać filmy i seriale.	Nie lubię oglądać filmów i seriali.	
	Lubię robić zakupy.	Nie lubię robić zakupów.	

2. Proszę posłuchać nagrania i połączyć imię z ilustracją.

0. Eric
 1. Lucas
 2. Edyta
 3. Maria
 4. Vera
 5. Michael
 6. Carmen
 7. Mia
 8. Stefani
 9. Paul

3. Proszę połączyć frazy.

a

0. grać

1. oglądać

2. spotykać się

3. ćwiczyć

4. chodzić

5. słuchać

6. uczyć się

7. robić

8. mieć zajęcia

a) na gitarze

b) na siłowni

c) języków

d) w laboratorium

e) do biblioteki

f) zakupy

g) filmy i seriale

h) z kolegami

i) muzyki

4. a) Proszę uzupełnić luki.

b) Proszę posłuchać nagrania i sprawdzić swoje odpowiedzi.

04

do teatru || gotować || na pianinie || pływać || filmiki na YouTube
na siłownię || rysować || vlogi || w piłkę nożną || na imprezy
TikToka || do muzeum || języka obcego || w siatkówkę
w planszówki || na spacerzy || w karty || na perkusji

chodzić do teatru,

oglądać

uczyć się

grać

5. Proszę posłuchać nagrania i zaznaczyć prawidłowe odpowiedzi.

05

0. Studenci mają **dużo** / **mało** wolnego czasu.

1. Agata lubi oglądać filmy w **televizji** / **internecie**.

2. Sam lubi **biegać** / **pływać**.

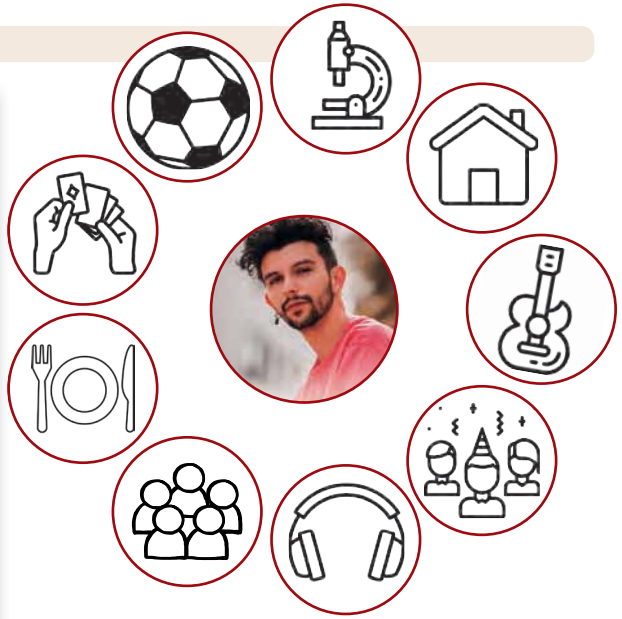
3. Vlad lubi chodzić do **kina** / **teatru**.

4. Ewelina lubi spędzać czas w **bibliotece** / **laboratorium**.

5. Tom lubi **podróżować** / **być w akademiku**.

6. Co lubi robić Randal?

7. Proszę odpowiedzieć na pytania na podstawie informacji w tabeli.

	uczyć się języków	chodzić do biblioteki	spotykać się z kolegami	podróżować	oglądać filmy
Kacper	+	-	-	+	+
Michelle	-	-	+	+	-
Artem	+	+	+	-	+
Krystyna	+	-	-	+	-
Martina	+	-	+	+	-

a) Co lubi robić Kacper?

Kacper lubi uczyć się języków, podróżować i oglądać filmy.

b) Czego nie lubi robić Michelle?

c) Co lubi robić Artem?

d) Czego nie lubi robić Krystyna?

e) Co lubi robić Martina?

8. Na podstawie tabeli z ćwiczenia nr 7 proszę zapytać koleżankę lub kolegę: Czy ona / on lubi...?

Przykład:

**9. a) Proszę uzupełnić tabelę.
b) Proszę porozmawiać z koleżanką lub kolegą i wpisać odpowiedzi.**

Czy lubisz...	Ja		Koleżanka / kolega _____	
	Tak 😊	Nie 😞	Tak 😊	Nie 😞
chodzić na siłownię?	☐	☐	☐	☐
biegać?	☐	☐	☐	☐
oglądać filmy?	☐	☐	☐	☐
oglądać seriale?	☐	☐	☐	☐
tańczyć?	☐	☐	☐	☐
podróżować?	☐	☐	☐	☐
uczyć się języków?	☐	☐	☐	☐
robić zakupy online?	☐	☐	☐	☐
czytać książki?	☐	☐	☐	☐
impreszować?	☐	☐	☐	☐
chodzić do kina?	☐	☐	☐	☐

Ja też lubię pływać.

A ja nie lubię pływać.

DYKTANDO

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ZADANIE DOMOWE

Proszę dokończyć zdania.

W wolnym czasie lubię _____

Nie lubię _____

SŁOWNICZEK

Język polski	Mój język
biegać	
chodzić do biblioteki	
co lubisz robić?	
czego nie lubisz robić?	
czy lubisz...?	
czytać książki	
ćwiczyć na siłowni	
grać na gitarze	
grać w tenisa	
imprezować	
mieć zajęcia	
oglądać filmy i seriale	
pływać	
podróżować	
robić zakupy	
słuchać muzyki	
spędzać czas	
spotykać się z kolegami	
śpiewać	
tańczyć	
uczyć się języków	
ulubiony / ulubiona / ulubione	
wolny czas	

MIANOWNIK (Nominative)

	rodzaj męski ♂	rodzaj żeński ♀	rodzaj nijaki (n)
	Kto? Co?		
Noun	spółgłoska (consonant) Uwaga! -a <i>mężczyzna, dentysta, poeta...</i>	-a	-e -ę -o -um
	Jaki?	Jaka?	Jakie?
Adj.	-y -k-, -g- + i	-a	-e -k-, -g- + ie

NARZĘDNIK (Instrumental)

	rodzaj męski ♂	rodzaj żeński ♀	rodzaj nijaki (n)
	Kim? Czym?		
Noun	-em -k-, -g- + iem	-ą	-em -k-, -g- + iem
	Jakim?	Jaką?	Jakim?
Adj.	-ym -k-, -g- + im	-ą	-ym -k-, -g- + im

Narzędnika używamy:

- po czasowniku: interesować się (*interesuję się literaturą polską*).
- po przyimku: z (*spaceruję z psem, rozmawiam z lektorem, to jest pizza z szynką*)
- w konstrukcji X jest Y, gdzie Y to rzeczownik (*jestem studentem, jestem studentką*)

BIERNIK (Accusative)

	rodzaj męski ♂	rodzaj żeński ♀	rodzaj nijaki Ⓜ
	Kogo? Co?		
Noun	animate: -a inanimate: = Nom.	-ę	= Nom.
	Jakiego? / Jaki?	Jaką?	Jakie?
Adj.	animate: -ego (-k-, -g- + -iego) inanimate: = Nom.	-ą	= Nom.

Biernika używamy po czasownikach:

- jeść
- pić
- lubić
- kochać
- czytać
- pisać
- oglądać
- widzieć
- znać
- przygotowywać
- studiować
- kupować
- sprzątać
- robić
- mieć
- czekać na

ZAIMKI (Pronouns)

Zaimki	
I. pojedyncza	I. mnoga
ja	→ my
ty	→ wy
on	→ oni
ona	→ one

FORMALNIE	
I. pojedyncza	I. mnoga
pan	→ panowie
pani	→ panie
pan + pani	→ państwo

CZAS PRZESZŁY (Past Tense)

Czas przeszły – końcówki					
rodzaj męski ♂		rodzaj żeński ♀		rodzaj nijaki Ⓜ	
(ja)	-łem	(ja)	-łam	(ja)	-
(ty)	-łeś	(ty)	-łaś	(ty)	-
on	-ł	ona	-ła	ono	-ło
(my)	-liśmy	(my)	-łyśmy	(my)	-
(wy)	-liście	(wy)	-łyście	(wy)	-
oni	-li	one	-ły	one	-

**Czas przeszły – czasowniki zakończone na -eć
e → a (oprócz liczby mnogiej męskoosobowej)**

rodzaj męski ♂		rodzaj żeński ♀		rodzaj nijaki ♂	
(ja)	-ałem	(ja)	-ałam	(ja)	-
(ty)	-ałeś	(ty)	-ałaś	(ty)	-
on	-ał	ona	-ała	ono	-ało
(my)	-eliśmy	(my)	-ałyśmy	(my)	-
(wy)	-eliście	(wy)	-ałyście	(wy)	-
oni	-eli	one	-ały	one	-

Czas przeszły – JEŚĆ

rodzaj męski ♂		rodzaj żeński ♀		rodzaj nijaki ♂	
(ja)	jadłem	(ja)	jadłam	(ja)	-
(ty)	jadłeś	(ty)	jadłaś	(ty)	-
on	jadł	ona	jadła	ono	jadło
(my)	jedliśmy	(my)	jadłyśmy	(my)	-
(wy)	jedliście	(wy)	jadłyście	(wy)	-
oni	jedli	one	jadły	one	-

Czas przeszły – MÓC

rodzaj męski ♂		rodzaj żeński ♀		rodzaj nijaki ♂	
(ja)	mogłem	(ja)	mogłam	(ja)	-
(ty)	mogłeś	(ty)	mogłaś	(ty)	-
on	mógł	ona	mogła	ono	mogło
(my)	mogliśmy	(my)	mogłyśmy	(my)	-
(wy)	mogliście	(wy)	mogłyście	(wy)	-
oni	mogli	one	mogły	one	-

Autorki:

Foto. Kaisiaryna Mikhailava

mgr **Marta Gołębiewska** – polonistka, glottodydaktyczka, wicedyrektorka Szkoły Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców Uniwersytetu Wrocławskiego. Interesuje się metodyką nauczania języka polskiego osób z pierwszym językiem wschodniosłowiańskim oraz problematyką interferencji językowej i kulturowej w kształceniu cudzoziemców. Autorka wielu artykułów dotyczących kształcenia językowego obcokrajowców oraz zadań testowych na państwowym egzaminie certyfikacyjnym z języka polskiego jako obcego. Przewodnicząca i egzaminatorka tychże egzaminów. Współautorka zestawu zadań egzaminacyjnych dla osób przygotowujących się do egzaminu państwowego na poziomie B1 pt. *Testy na 4 pory roku* (2022) oraz podręcznika dla uchodźców z Ukrainy *Po prostu polski* (2023). Miłośniczka kawy, czekolady oraz wędrowek po górach.

Foto. Kaisiaryna Mikhailava

mgr **Nina Matyba** – polonistka, lektorka języka polskiego jako obcego i egzaminatorka na państwowych egzaminach certyfikacyjnych. Głównymi kierunkami jej zainteresowań są: metodyka nauczania języka polskiego z wykorzystaniem gier językowych oraz nowe technologie w glottodydaktyce polonistycznej. Współautorka skryptów oraz zbiorów gier dla studentów Full-Times Studies na Uniwersytecie Wrocławskim. Od 2015 roku zdobywa doświadczenie w uczeniu grup na różnych poziomach zaawansowania językowego oraz pochodzących z różnych krajów i kręgów kulturowych. Współautorka podręcznika dla uchodźców z Ukrainy *Po prostu polski* (2023). Nienawidzi mrozu, ale bardzo lubi Mroza.